

Reactie internetconsultatie ‘Wet modernisering Invorderingswet 1990’

Amsterdam, 31 augustus 2026

Geachte heer/mevrouw,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de NOB) heeft met belangstelling kennisgenomen van de internetconsultatie ‘Wet modernisering Invorderingswet 1990’ en geeft hierbij graag een reactie.

Het wetsvoorstel is bedoeld om de Invorderingswet te herijken en te moderniseren. Er wordt geen fundamentele herziening beoogd. Bij een aantal van de voorgestelde wijzigingen vraagt de NOB zich af of er wel sprake is van een manco of knelpunt.

Met haar reactie wil de NOB bijdragen aan de ontwikkeling van goede wetgeving die rechtszekerheid en rechtsbescherming biedt en totstandkoming van eenvoudigere, handhaafbare en uitvoerbare wetgeving.

Met vriendelijke groeten,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

prof. mr. dr. Arco Bobeldijk
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen

1. Reactie op de voorgestelde maatregelen

In de reactie op de onderdelen is de volgorde en nummering van de algemene toelichting aangehouden.

2.1. Aanpassing van de regeling inzake versnelde invordering in verband met Unierechtelijke vereisten

De voorgestelde wijziging is logisch gezien de genoemde ontwikkelingen binnen EU-verband die voldoende mogelijkheden tot invordering binnen EU-verband bieden.

2.2. Afschaffing van de regeling voor notoire wanbetalers

De voorgestelde wijziging is een logische aanpassing die erop is gericht om te voorkomen dat belastingplichtigen onder het bestaansminimum terechtkomen. De Ontvanger heeft voldoende andere invorderingsmogelijkheden tot zijn beschikking.

2.4. Modernisering van de rechtsbescherming bij de weigering van instemming met cessie of verpanding

De voorgestelde wijziging past geheel bij de modernisering van rechtsbescherming in bredere zin die in 2027 in werking treedt en is logisch en begrijpelijk.

2.5. Aanpassing van de regeling inzake verlenging en opschorting van de verjaringstermijn van belastingschulden

Opgehouden te bestaan

De voorgestelde wijziging is zeer summier gemotiveerd. Er wordt slechts gesteld dat het toegenomen aantal turboliquidaties een belangrijke reden is voor de voorgestelde wijziging, maar dit wordt niet cijfermatig onderbouwd. Bovendien is het ook niet zo dat de ontvanger bij een turboliquidatie in het geheel niet kan invorderen.

In het verleden heeft de wetgever heel specifiek gekozen om niet aan te sluiten bij de civielrechtelijke verlenging van de verjaringstermijn met de periode waarin de rechtspersoon heeft opgehouden te bestaan. De wetgever koos ervoor om artikel 27 IW 1990 aan te passen. De ontvanger beschikt momenteel over afdoende mogelijkheden tot stuiting van de verjaring van belastingschulden. Stuiting kan door de ontvanger met een eenvoudige schriftelijke mededeling worden gerealiseerd.

Uit jurisprudentie van de afgelopen jaren op dit punt blijkt dat het voorkomt dat de ontvanger niet of niet op de juiste wijze (bijvoorbeeld bij de verkeerde persoon of te laat) deze eenvoudige stuitingshandeling uitvoert. Dit is iets waar naar de mening van de NOB geen wetswijziging voor nodig is, maar in de uitvoerings sfeer kan worden verholpen.

Aanhangige juridische procedure

Voorgesteld wordt om de verjaringstermijn van aansprakelijkheidsschulden automatisch te stuiten als een aansprakelijkgestelde een bezwaarprocedure start. De NOB meent dat deze voorgestelde wijziging gezien de huidige wetgeving overbodig is en ook niet past bij het accessoire karakter van aansprakelijkheidsprocedures. Aansprakelijkgestelden hebben een wezenlijk andere positie dan belastingschuldigen en deze mogen niet met elkaar vereenzelvigd worden. De voorgestelde wijziging is niet rechtvaardig in de situatie dat voor een belastingschuld meerdere (rechts)personen aansprakelijk worden gesteld, die niet allemaal in bezwaar gaan. Onder toepassing van de voorgestelde wijziging zou de verjaringstermijn namelijk ook gestuit worden voor de aansprakelijkgestelden die niet in bezwaar zijn gegaan en dat ligt buiten de genoemde scope van de voorgestelde wijziging. De ontvanger kan zeer gemakkelijk de verjaringstermijn stuiten, zowel voor belastingschulden als voor aansprakelijkheidsschulden. Ook hier is volgens de NOB geen sprake van een manco of een knelpunt in de wetgeving, maar van onoplettendheid bij de uitvoerende macht. Daar is wat de NOB betreft geen wetswijziging voor nodig die ertoe leidt dat aansprakelijkgestelden in een nadeligere positie komen te verkeren dan nu het geval is.¹

Een evenwichtiger oplossing lijkt te liggen in het onderzoeken of het accessoire aspect van aansprakelijkheidsschulden kan worden losgelaten, waardoor de verjaringstermijnen van belastingschulden wellicht zouden kunnen worden losgekoppeld van die van aansprakelijkheidsschulden. Een bredere heroverweging op dit punt zou ertoe kunnen leiden dat niet alleen de positie van de ontvanger op dit punt verbetert, zoals bij de voorgestelde wijziging het geval is, maar dat het daadwerkelijk leidt tot een evenwichtiger geheel. Daarbij kan het verschil tussen belastingschulden en aansprakelijkheidsschulden ook beter worden belicht en kan er aandacht worden besteed aan de verschillende situatie van bijvoorbeeld één versus meerdere aansprakelijkgestelden voor een belastingschuld.

¹ Zie ook WFR 2024/89, mr. W.E. Nent-Vroomen, Verjaring van fiscale aansprakelijkheidsschulden; stuitend geregeld?

2.6. Aanpassing van de regeling inzake de vergoeding van invorderingsrente

Op zich lijkt dit een begrijpelijke voorgestelde wijziging. Ten aanzien van de ‘samenloop’ mist een toelichting op hoe vaak deze situatie voorkomt. Dit lijkt voornamelijk een voorgestelde wijziging te zijn die maar op weinig situaties ziet.

De voorgestelde wijziging om meer aan te sluiten bij de periode van gemis aan beschikkingsmacht, lijkt logisch en evenwichtig. Dit geldt tevens voor de voorgestelde wijziging ten aanzien van terugbetaling vervolgingskosten en invorderingsrente. De toelichting lijkt overigens de mogelijkheid open te houden dat ook buiten de in art. 28a en 28b IW 1990 genoemde gevallen sprake kan zijn van een situatie waarin de ontvanger aantoonbaar in gebreke is gebleven en rentevergoeding over terugbetaalde invorderingsrente en vervolgingskosten gerechtvaardigd zou zijn. Dat komt echter niet in de wettekst tot uitdrukking.

De vergoeding van ‘Irimie-rente’ wegens strijd met Unierecht geheven belasting (artikel 28c IW 1990) wordt overgebracht naar de Algemene wet inzake rijksbelastingen (artikel 30l AWR). Dat is een logische stap, aangezien het hier om een rentevergoeding met een zelfstandig karakter gaat. Het is echter onduidelijk waarom besloten is de verzoekprocedure te handhaven. De Hoge Raad heeft in zijn arrest 28 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1790 geoordeeld dat de verzoekprocedure weliswaar door de beugel kan, maar tevens aangegeven dat het zorgvuldigheidsbeginsel meebrengt dat de Belastingdienst gelijktijdig met het vaststellen van een teruggaafbeschikking belastingplichtigen actief moet informeren over de mogelijkheid om aanspraak te maken op voornoemde rentevergoeding. Gezien deze achtergrond en het feit dat de rentevergoeding na inwerkingtreding van deze wet door de inspecteur wordt vastgesteld, lijkt het in de rede te liggen dat die bij het vaststellen van een teruggaafbeschikking gelijktijdig en uit eigen beweging beslist over het al dan niet toekennen van een rentevergoeding wegens in strijd met Unierecht geheven belasting. Dan is voor belastingplichtigen direct duidelijk dat deze kwestie speelt en is niet een afzonderlijke procedure nodig.

Voor wat betreft het rentepercentage wordt aangesloten bij het Besluit belasting- en invorderingsrente. De in artikel 30l, lid 5, AWR opgenomen delegatiebepaling beperkt zich daar echter niet toe maar geeft ook de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen over ‘de berekening van de rente’. Uit de toelichting blijkt niet waarop de wetgever hiermee doelt. De NOB verzoekt dit nader te verduidelijken.

2.7. Aanpassen van de bewijslastverdeling bij aansprakelijkheid voor rente en kosten

In de toelichting bij de voorgestelde wijziging wordt naar de mening van de NOB ten onrechte het uitgangspunt gehanteerd dat een aansprakelijkgestelde, gelet op zijn relatie tot de belastingschuldige, altijd invloed heeft gehad of heeft kunnen uitoefenen op het aangifte- en betalingsgedrag van de belastingschuldige. Het is voor de NOB niet duidelijk waar deze aanname op gebaseerd is. Of een aansprakelijkgestelde enige invloed heeft kunnen uitoefenen op het aangifte- en betalingsgedrag van de belastingschuldige is geheel afhankelijk van de specifieke aansprakelijkheidssituatie met alle feiten en omstandigheden van dien. Om voor alle aansprakelijkheidssituaties voor te stellen de bewijslastverdeling te wijzigen voor de rente en kosten, doet naar de mening van de NOB geen recht aan de verschillende rechtsposities van de belastingschuldige en de aansprakelijkgestelde.

Ten aanzien van de aansprakelijkstelling voor de invorderingsrente is het gezien de lastige praktische uitvoering voor de ontvanger begrijpelijk dat deze wijziging wordt voorgesteld. Maar ook hier geldt dezelfde kritische noot als die in de alinea hiervoor is geplaatst; de ene aansprakelijkheidssituatie is de andere niet. Het voorbeeld gaat over bestuurdersaansprakelijkheid mét kennelijk onbehoorlijk bestuur. Dat is volgens de NOB niet te vergelijken met bijvoorbeeld een inlenersaansprakelijkheid waar de onderlinge verhouding tussen partijen helemaal niet zo hecht hoeft te zijn en er ook geen sprake hoeft te zijn van enige onbehoorlijkheid door de aansprakelijkgestelde.

2.9 Uitbreiding van de verplichting tot toezending van een vooraankondiging bij aansprakelijkstelling

De voorgestelde wijziging is logisch en wenselijk.

2.10 Uitbreiding van de mogelijkheden voor de bekendmaking van een beschikking aansprakelijkstelling

De voorgestelde wijziging is logisch. Maar als de beschikking aansprakelijkstelling wordt bekendgemaakt aan de persoon die ten tijde dat de rechtspersoon is opgehouden te bestaan bestuurder of vereffenaar was, dan lijkt het in de rede te liggen dat deze persoon ook een eigen bezwaarrecht krijgt (vgl. artikel 26a, lid 1, onderdeel d, AWR). Hetzelfde geldt indien de beschikking met overeenkomstige toepassing van artikel 8, lid 2 en 3 IW 1990 plaatsvindt. Ook dan lijkt het logisch om personen die mogelijk geraakt kunnen worden door de aansprakelijkstelling een eigen bezwaarrecht toe te kennen.

2. Tot slot

De NOB is uiteraard graag bereid deze reactie op het wetsvoorstel/internetconsultatie nader toe te lichten en daartoe in overleg te treden. Een afschrift van deze reactie wordt op onze website gepubliceerd.²

Over de NOB

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) is opgericht in 1954. We zijn de beroepsvereniging van universitair opgeleide belastingadviseurs in Nederland en behartigen de gemeenschappelijke belangen van onze leden. We staan voor een uitstekende beroepsuitoefening door het aanbieden van opleidingen voor onze leden, het toepassen van onze code of conduct en de handhaving daarvan via onafhankelijk tuchtrecht. We vormen de brug tussen leden en maatschappij door de inzet van de bij onze leden aanwezige (praktijk)kennis over de volle breedte van het fiscale terrein. Deze kennis zetten we in om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke debat over belastingen.

² Meer informatie over de Commissie Wetsvoorstellen van de NOB leest u hier: <https://www.nob.net/over-de-nob/commissie/commissie-wetsvoorstellen/>.

